

Dosarul nr. 2ra-1122/21

Prima instanță - (Judecătoria Strășeni, sediul central) jud: S. Slobozeanu
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: A. Pahopol, O. Cojocaru, R. Pulbere

ÎNCHEIERE

1 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Gheorghe Macovei în numele și interesele lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Imperial Com”, administratorul autorizat Valentin Rotaru,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Imperial-Com”, administratorul autorizat Valentin Rotaru, împotriva lui Sergiu Cojocaru și Ecaterina Cojocaru, intervenienți accesorii Nicolae Cojocaru și Serviciul Fiscal de Stat, cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare și radierea înscrierii din registrul bunurilor imobile,

împotriva deciziei din 2 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 23 septembrie 2019, lichidatorul SRL „Imperial-Com”, administratorul autorizat Valentin Rotaru, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Cojocaru și Ecaterina Cojocaru, intervenienți accesorii Nicolae Cojocaru și Serviciul Fiscal de Stat, solicitând recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 1345 din 12 mai 2015 privind înstrăinarea terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,21 ha, amplasat în or. Călărași, str. Călărașilor și radierea din registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate înregistrat după pârâți în baza contractului de vânzare-cumpărare menționat.

În motivarea acțiunii a indicat că prin cererea introductivă înregistrată la Judecătoria Strășeni, creditorul Serviciul Fiscal de Statal a solicitat intentarea procedurii de insolvență față de SRL „Imperial-Com”, indicând că întreprinderea nu dispune de lichidități și nu poate să-și execute obligațiile pecuniare scadente.

Prin încheierea din 16 august 2018 a Judecătoriei Străteni, a fost primită spre examinare cererea introductivă depusă de Serviciul Fiscal de Stat, cu numirea în calitate de administrator provizoriu a lui Valentin Rotaru.

Iar, la 31 octombrie 2018 prin hotărârea Judecătorei Strășeni s-a intentat procedura simplificată a falimentului în privința SRL „Imperial-Com”, fiind desemnat în calitate de lichidator Valentin Rotaru.

A susținut că la 21 decembrie 2018 a întocmit tabelul definitiv al creanțelor în cadrul procesului de insolabilitate a SRL „Imperial-Com”, iar conform raportului administratorului provizoriu, debitorul SRL „Imperial-Com” nu dispunea de bunuri în patrimoniul său, fapt constatat prin hotărârea Judecătorei Strășeni la 16 august 2018 și actul de carență nr.22 din 12 iulie 2018, întocmit de funcționarii Serviciului Fiscal de Stat.

Totodată, comisia de inventariere, având la bază bilanțul contabil reflectat în ultimul raport financiar prezentat de debitor la Direcția Pentru Statistică Călărași pe perioada de gestiune 2014, prin actele de inventariere a masei debitoare a constatat lipsa efectivă a elementelor de activ (bunuri corporale și incorporale) în patrimoniul debitorului insolubil SRL „Imperial-Com” în sumă totală de 10 780 807 lei, astfel fiind imposibilă satisfacerea creanțelor debitorului față de creditori.

Lichidatorul a remarcat că în urma comunicărilor prezentate din registrele publice și de către instituțiile financiare, a aflat despre faptul că SRL „Imperial-Com”, prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 1345 din 12 mai 2015 a înstrăinat lui Sergiu Cojocaru bunul imobil-teren cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața 0,21 ha, amplasat în or. Călărași, str. Călărașilor și la moment în baza contractului menționat în registrul bunurilor imobile figurează înregistrați în calitate de coproprietari soții Sergiu Cojocaru și Ecaterina Cojocaru.

Astfel, referitor la contractul indicat, considera că există temeuri de recunoaștere a nulității lui din motivul că obligațiile fiscale ce au stat la baza cererii introductive a Serviciului Fiscal de Stat și validate de instanța de insolabilitate, derivă din actul de control nr.5-659492 din 15 martie 2013 și decizia nr.271 din 23 aprilie 2013 a Inspectoratului Fiscal al Raionului Călărași, contestate de către SRL „Imperial-Com” în instanța de contencios administrativ. Iar, prin hotărârea Judecătorei Călărași din 21 martie 2014 contestație depusă a fost respinsă, ulterior hotărârea instanței de fond fiind menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2014 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 12 martie 2015.

A indicat că prin sentința Judecătorei Strășeni din 22 iunie 2017, Nicolae Cojocaru, administratorul și asociatul SRL „Imperial-Com”, a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal - evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor fie prin includerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date denaturate privind veniturile sau cheltuielile, a unor cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale or care au la bază operațiuni ce nu au existat, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, temei servind acțiunile ilicite constatate prin actul de control nr.5-659492 din 15 martie 2013 și decizia nr.271 din 23 aprilie 2013.

Astfel, a invocat că administratorul statutar și unicul asociat a întreprinderii insolubile, Nicolae Cojocaru, cunoscând despre încetarea efectelor suspendării deciziei contestate odată cu pronunțarea încheierii Curții Supreme de Justiție din

12 martie 2015, la 12 mai 2015 a înstrăinat imobilul – terenul cu nr. cadastral xxxxx, lui Sergiu Cojocaru, iar acesta și Ecaterina Cojocaru sunt părinții administratorului statutar și unicului asociat a întreprinderii insolubile Nicolae Cojocaru, care, prin prisma art. 203 alin. (1) lit. a) și b) Cod civil (în vigoare din 01.03.2019), sunt persoane afiliate SRL „Imperial-Com” și demonstrează că prin contractul de vânzare-cumpărare încheiat de administratorul statutar și unicul asociat a întreprinderii insolubile Nicolae Cojocaru și pârâțul Sergiu Cojocaru, au încercat să înșele persoanele terțe, inclusiv Inspectoratul Fiscal de Stat, a cărei creanță până în prezent nu a fost încasată, intenția lor constând în faptul ascunderii proprietății ce aparținea SRL „Imperial-Com”.

La fel, a invocat că, deși în pct.5 al contractului de vânzare-cumpărare nr. 1345 din 12 mai 2015 este indicat că prețul de vânzare a bunului pentru suma de 253 000 lei, suma indicată nu a parvenit la contul bancar al SRL „Imperial-Com”, ce ar demonstra simulația acestui raport juridic.

Prin hotărârea din 15 iulie 2020 a Judecătorei Strășeni, sediul central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Imperial-Com”.

S-a recunoscut nulitatea contractului de vânzare-cumpărare nr. 1345 din 12 mai 2015 privind înstrăinarea terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,21 ha, amplasat în or. Călărași, str. Călărașilor, încheiat între SRL „Imperial-Com” și Sergiu Cojocaru.

S-a radiat din registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate înregistrat după Sergiu Cojocaru Nicolae și Cojocaru Ecaterina Gheorghe în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.1345 din 12 mai 2015 privind înstrăinarea terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,21 ha, amplasat în or. Călărași, str. Călărașilor.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a constatat că, administratorul statutar și unicul asociat al întreprinderii insolubile Cojocaru Nicolae, la 12 mai 2015 a înstrăinat imobilul lui Sergiu Cojocaru care sunt persoane afiliate a SRL „Imperial-Com”, fiind părinții administratorului statutar.

La fel, prima instanță a stabilit că, deși pct.5 al Contractului de vânzare-cumpărare nr. 1345 din 12 mai 2015 este indicat că prețul de vânzare a bunului în mărime de 253 000 lei a fost achitat de către cumpărător vânzătorului, până la semnarea contractului, suma dată nu a parvenit la contul bancar al SRL „Imperial-Com”.

În concluzie, a reținut că faptele date demonstrează caracterul simulat al raportului juridic de vânzare a terenului în litigiu.

La 11 august 2020, Sergiu Cojocaru și Ecaterina Cojocaru au declarat apel împotriva hotărârii, solicitând casarea integrală a acesteia și emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

Prin decizia din 2 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Sergiu Cojocaru și Ecaterina Cojocaru.

S-a casat integral hotărârea din 15 iulie 2020 a Judecătorei Strășeni, sediul central și s-a emis o decizie nouă prin care:

S-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul SRL „Imperial-Com” împotriva lui Sergiu Cojocaru și Ecaterina Cojocaru, intervenienți accesorii Nicolae Cojocaru și Serviciul Fiscal de Stat.

În motivarea soluției, Colegiul instanței de apel a reținut că concluzia primei instanțe este eronată, deoarece conform pct. 5 al contractului de vânzare-cumpărare nr.1345 din 12 mai 2015 încheiat între părți, prețul de vânzare a imobilului a fost achitat de către cumpărător vânzătorului până la semnarea contractului. Iar omisiunea de a introduce pe contul bancar al întreprinderii suma achitată de cumpărător conform contractului menționat, nu este imputabilă acestuia.

La fel, faptul că, apelanții sunt părinții administratorului și asociatului SRL „Imperial-Com”, nu determină nulitatea contractului încheiat, deoarece o astfel de tranzacție nu era interzisă de lege la data încheierii contractului, având în vedere că administratorul Nicolae Cojocartu este și unicul fondator al întreprinderii.

Din aceste motive, Colegiul instanței de apel a apreciat ca fiind nefondate argumentele referitoare la nulitatea contractului pe motivul fictivității.

La 3 iunie 2021, avocatul Gheorghe Macovei, acționând în numele și interesele lichidatorului SRL „Imperial Com”, administratorul autorizat Valentin Rotaru, a declarat recurs împotriva deciziei din 2 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în baza temeiurilor de recurs prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a) și b) din Codul de procedură civilă.

La concret, reprezentantul recurentului a susținut că, instanța de apel a interpretat eronat legea, or producerea efectelor juridice în baza unui contract de vânzare-cumpărare nu presupune doar înregistrarea dreptului de proprietate asupra noului dobânditor, dar și trecerea atributelor de proprietate către noul dobânditor: posesia, dispoziția și folosința.

Manifestarea de voință în cazul actului juridic fictiv este falsă și are ca scop inducerea în eroare a altor persoane, creând aparența existenței actului juridic în realitate. Astfel, transmiterea și primirea prețului contractului de vânzare-cumpărare nr. 1345 din 12 mai 2015, de către vânzător nu a avut loc.

Deși instanța de apel face trimitere la pct.3 al contractului de vânzare-cumpărare nr.1345 din 12 mai 2015 încheiat între părți, prețul de vânzare a imobilului a constituit 253 000 lei, iar conform pct.5 al contractului, acest preț a fost achitat de către cumpărător vânzătorului până la semnarea contractului, aceasta denotă suplimentar că în prezența notarului nu a fost transmisă nicio sumă de bani de la cumpărător către vânzător, iar având în vedere că vânzătorul este persoană juridică, care dispune de conturi bancare, casierie, administratorul insolvenței a constatat că suma de 253 000 lei nu a fost găsită pe conturile SRL „Imperial Com”.

La fel, consideră că deși instanța de apel face trimitere la efectele juridice ale contractului de vânzare-cumpărare nr.1345 din 12 mai 2015, aceasta a interpretat eronat legea concluzionând doar asupra înregistrării dreptului de proprietate, fără a se expune asupra altor efecte ca urmare a semnării contractului: transmiterea banilor, transmiterea dreptului de dispoziție și folosință asupra bunului imobil.

Totodată, a invocat că conform art. 220 din Codul civil, actul juridic sau clauza care contravine ordinii publice sau bunelor moravuri sânt nule.

Astfel instanța de apel, la adoptarea deciziei, nu a luat în considerare situația intimatului și anume, stare de insolvabilitate a acestuia.

Or, la baza cererii introductive au stat obligațiile fiscale a SRL „Imperial Com”, care au fost menținute de către instanța de judecată, act irevocabil fiind încheierea Curții Supreme de Justiție din 12 martie 2015.

Astfel, executarea obligațiilor menționate supra a fost împiedicată de către administratorul și unicul fondator al SRL „Imperial Com”, Nicolae Cojocaru prin încheierea contractului de vânzare-cumpărare nr. 1345 din 12 mai 2015, în dauna creditorilor.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces la 25 martie 2021, prin intermediul poștei (f.d.156), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurent și reprezentantul lui lipsește.

Din acest motiv, Colegiul consideră că recursul depus la 3 iunie 2021 este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost expediată intimaților la 18 iunie 2021.

Prin referința din 10 august 2021, intimații Sergiu Cojocaru și Ecaterina Cojocaru au solicitat declararea recursului drept inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de

casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Gheorghe Macovei în numele și interesele lichidatorului SRL „Imperial Com”, administratorul autorizat Valentin Rotaru, nu se încadrează în temeiurile

prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Gheorghe Macovei în numele și interesele lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Imperial Com”, administratorul autorizat Valentin Rotaru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari